

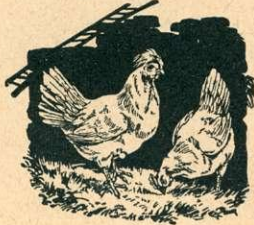
tettem őt annyira, hogy kézből nagyon szeret enni, sőt legjobban csakis kézből. Ha lemegyek az udvarba, már messziről szalad élembe és várja, hogy adjak neki valamit, de ha meg akarom simogatni, azt már sehogy sem engedi, azt kakasi méltóságán alólinak tartja. Ezt a büszkeséget tyúkjaira is át akarja vinni, de nem nagyon sikerül neki. Ha a tyúkokat etetem kézből, azt nyugodtan nézi, de ha megfogok egyet közülük, no hiszen, van akkor szegény tyúknak hadd-el-hadd! Rögtön odamegy és jól megtépázza az illetőt és mialatt ezt cselekszi, folyton „kó-kó-kó“ hangokat hallatva perel. Szinte hallom, hogy azt mondja neki, „Hát nem szégyenled magadat ennyire megalázkodni? megfogadni magad egy embertől!“

Valószínűleg büszkeségből szoktatta le a tyúkjait arról a rossz szokásukról is, amelyet elődje alatt szabadon gyakorolhattak. Ha ugyanis a galambok leszálltak a földre akár enni, akár inni, akkor a tyúkok rögtön odarohantak és elkergették őket. De valahányszor ezt cselekedték, a kakas odament és megcsípte a tyúkokat, úgy, hogy most már egészen békességesen megférnek a galambokkal. Bizonyosan azt mondta nekik: „Ne bántsátok szegény kis galambokat, hisz az nem nagy dicsőség egy ilyen nagy tyúknak ilyen kis galambot legyőzni.“

*

Volt még ezeken kívül sok más kakasom is, a legtöbb szintén gondos háziúr, de ilyen érdekes, mint az itt felsorolt három, egy sem volt közöttük.

Bánhegyi Olga.

A verébkérdéshez.

Az állatok életműködésének értéke az emberi érdek szempontjából szerfelett különbözővé válik. Ezt látjuk a jelen esetben is, midőn az olasz hasznosnak, az amerikai pedig valóságos átoknak tartja a verebet.

A haszon és a kár fogalma a nagytermészetben nem létezik. A különböző szervezetek életműködése kiegyenlíti, sőt feltételezi egymást. Minden életviszony megkövetel bizonyos szervezeteket, amelyek e viszonyokhoz mérten, az életkörülményekhez alakult szervekkel végzik életműködésüket.

Haszon és kár csak az ökonomiában van. Ha az ember saját hasznához, érdekéhez képest átalakítja a természet nyújtotta létfeltételeket, az ott működő szervezetek működését is tekintetbe kell vennie. Az ember hasznosági érdeke pedig másként tekinti az állati szervezetek működését, mint azok magában a nagy természetben feltűnnek. Nagyon jól ismerjük, hogy a szárcsa mennyire szereti a nimfea magvait. De míg egyrészt azokat fogyasztja, pusztítja, addig néhány magvacska szárnyaira, lábaira tapad s ezeket elviszi egy másik tóságra, ahol a mag esetleg gyökeret ver. A nagy természetben ez a működés kiegyenlítődik, mert amit a szárcsa egyfelől pusztított, azt másfelől a növény terjesztése által kipótolta. Hanem tegyük fel, hogy a szárcsa ugyanígy járna el egy nagyon fontos, hasznos gazdasági növénynyel. Tegyük fel továbbá, hogy az a tó, ahol a növényt pusztítja, másé, mint ahova a magvakat elviszi. Az egyes emberek hasznosági érdeke nem lesz kielégítve, mert az egyik embernek hasznót, a másiknak kárt okozott.

A verebek szigorú, de megérdemelt bírálása után, (Term. V. évf. VI. sz.) mégis csak megsajnáltam szegényeket s a fentebbieken kívül ez indított arra, hogy két megfigyelésemet s a belőlük levont következtetéseket közöljem.

A székesfehérvári Vörösmarty-téren a házak párkányaiban sok veréb fészkel. Folyó évi május hó végén

figyeltem meg az öregek táplálékfordozását. A sétakert fán szorgalmasan bogarásztak és jól láthattam, amint a lombok körül a fészkekhez repültek, hol egy nagy dongót, hol kövér hernyókat vagy valami pirosszárnyú Cicadát vittek csőrükben.

Egy városi sétatér fainak mindenesetre kevés gazdasági jelentősége van s ha a veréb ezeket szorgalmasan tisztogatja is, nem felejthetjük el azt a temérdek kárt, amit ugyancsak ilyenkor, május végén és június elején a gabonában okoz. Különben ez a rovarpusztítás nem érdem. Tudjuk u. i. hogy a veréb nem szeret a táplálékért sokat fáradni. Itt könnyebben hozzájut a rovarhoz, — a fák fészkelő helyei szomszédságában vannak — minek fáradjon tehát valahová messze a határba, a gabonaföldek közé?

A másik megfigyelés azonban többet mond.

Egy nagyobb vidéki konyhakert végén levő kukoriczaültetvényben augusztus közepétől kezdve temérdek veréb gyülekezett össze. Mindjárt feltűnt, hogy a különféle paréjokból álló aljnövényzet közül egymásután szállottak fel. A paréjok alatt pedig megtaláltam a verebek lakmározásának nyomait, elhullatott szemeket, levél-, szárreszeket. A meglőtt és felbonczolt példányok begye tele volt paréjmaggal. Később is láttam, hogy a veréb hasznos, mert a dudvamag pusztítását nemcsak őszzel, hanem az aratás befejezése után kezdi meg. Egy részök természetesen az asztagok körül szorgalmaskodik.

Az egész káros működést tehát az ember gazdálkodása által tömegesen előállított vagy megváltoztatott megélhetési viszonyok idézik elő, a haszon és a kár elbírálása pedig változik mind a természetnyújtotta, mind a gazdasági viszonyok különfélesége szerint.

Ifj. Szűts Andor.

Intézetünk kiadásában megjelent és mindenkinék ajánlható könyvek:

- Kohaut Rezső, A magyarországi madarak meghatározó könyve.* 4 korona.
Dr. Lendl Adolf, Gyakorlati útmutatás az állatok kitévésére. 3 korona.
Dr. Lendl Adolf, A mikroszkóp és használata. Gyakorlati útmutatások kezdők és műkedvelők számára. Iskolai használatra is különösen ajánlható. 4 korona.
Kohaut Rezső, Mikroszkópi gyakorlatok. Az előbbi munkának kiegészítő része. Különösen kezdőknek, dilettánsoknak és iskolai használatra ajánljuk. Ára 5 korona.

Bizományban levő könyvek:

- Méhely Lajos, Magyarország denevéreinek monographiája.* A M. Nemzeti Múzeum kiadása. Különösen iskolai szertáraknak, gyűjtőknek és vidéki múzeumoknak ajánlható. Ára 10 kor.
Lakatos Károly munkái, Fellemes és tanulságos olvasmányok a vadászat és ornithologia köréből. Vadászhit, 4 korona. *Termész. és vadászképek,* 4 korona. *Nappali orvmadaraink,* 3 korona. *A császármadár és vadászata,* 2 korona. *Vadászati és madarászati emlékeim,* 6 korona. *Magyar vadászmeister, készül.*
Friváldszky János, Aves Hungariae. A M. Nemz. Múzeum kiadása. 3 kor.

Intézetünkben kaphatók egyszerűbb és nagyobb mikroszkópok, eszközök, tanszerek, gyűjtemények. — Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk.

Egy 4 éves és 6 hónapos igen szép és tisztavérű német vizslakölyök eladó. Bővebbet Pápay Géza úrnál Alsó-Tengelicz.

A legmagasabb vadászból származása miatt egy kitűnő veréb eladó. Bővebbet a szerkesztőségben.

Felkérjük t. hátralékos előfizetőinket tartozásuk mielőbbi szives kiegyenlítésére. Lapunk nem nyereszkesedési vállalat, miért is kiadása sok költséggel jár, melyet a *rendellenl. beérkező* előfizetési díjakból alig fedezhetünk, mert vannak oly előfizetőink is, kik 2—3 évi előfizetéssel is hátralékban vannak. Különösen tehát ezekhez a t. előfizetőinkhez intézzük tiszteletteljes kérésünket tartozásuk mielőbbi szives beküldése miatt, ami immár morális szempontból is aktuálissá vált.

Hazafias tisztelettel a

Kiadóhivatal.